

ב ברייתא מגלה לא.
ג טור, ד שם וכן פתחו
רא"ש והפרי"ח ותר"ן
קפ"ק ב דשבת, ה טור
והר"ן, ו ר"ן, ז צנעתי
דיסיון קטש ועין שם.

ב. **זמון ציצית** **ספר תורה** ^(א) וקורין **שלשה** ^(ב) **בפרשת** ^(ג) **עצרות עד סוף הפרשה**, ^(ד) **והשלישי** **מפטיר** ^(ה) **ביונה** **זמנים** **מי אל כמוך** ^(ו) **ומברך לפניך ולאחריה**, **ואם חל בשבת מזכיר בה של שבת וחותם בשל שבת**: הגה ^(ז) ואין אומרים ^(ח) על התורה ועל העבודה במנחה (נהגות מימוני סוף הלכות יום כפור ומהרי"ל ומהג"מ והג"מ): **ג. אם חל בשבת** ^(א) **אומרים צדקתך ואומרים אבינו מלכנו**: הגה ובמדינות אלו ^(ב) אין אומרים ^(ג) צדקתך ^(ד) ולא אבינו מלכנו: **ד. אין נושאים בפנים במנחה ביום הכפורים. וכהן שעבר ועלה לדוכן. הרי זה נושא בפיו ואין מורידין אותו**:

תרכג סדר תפלת נעילה, וכו' ו' סעיפים:

א טור, ב הרא"ש
בשם הר"ם בסוף יומא
מהרי"ש למי בריש פרק
בתעא דתענית וכו' שם
הר"ף ושאר פוסקים.
ג בית יוסף וסעף לקריית המנוחות מימוני שם.

א. **לנעילה** **אומר אשרי וקדיש ואינו אומר ובא לציון**: הגה וכבר כתבתי דהמנהג במדינות אלו לומר אשרי ובא לציון ^(א) קדם נעילה: **ב. זמן תפלת נעילה** ^(ב) **כשהחמה בראש האילנות, כדי שישלים אותה סמוך לשקיעת החמה. וצריך שליח צבור לקצר בסליחות ופסוקים שבאמצע התפלה, וגם**

שערי תשובה

אם חל בשבת כו', עין לעיל סימן תקצ"ח שם כתבתי בשם בעל העמים שיאמר אבינו מלכנו קדם צדקתך, ועין מה שכתבתי שם ובכרמי יוסף סימן זה:

באר היטב

(ג) עניות. התוספות במגלה דף לא כתב הטעם, בשביל שהנשים מקטנות לכבוד היום, ובמקדש איתא, כשם שהקדוש ברוך הוא הוהיר שלא לגלות ערוה כף לא יגלה ערות צונותינו. וכש"ז כתב הטעם, דנפשו של אדם חשקה בעריות טפי מכל העברות, על כן מזהירין על זה ביום הכפורים שהוא יום קדוש ונורא, עין שם. וכן במיתת בני אהרן, להורות שלא להקל במצות שלא נמצאו בהם אזהרות כמו בנדב ואביהוא, כל בו: (ד) ביונה. לפי שיש בו כח התשובה, ושאינו יכולין לברת מה יתברך, לבוש: (ה) על התורה. פרוש, אנו אין מנהגנו כמו שכתב השלחן ערוך אלא אין אומרים כלל על התורה ועל העבודה רק חותמין מגן דוד. אם אין שהות, ודלג אבינו מלכנו להתחיל נעילה בזמנה. ועין סימן תרכ"ו. וטוב לומר מעט סליחות בנחת מהרבה במרוצה, אחרונים: (ו) צדקתך. דכתיב בו משפטך תהום רבה, ואנו מבקשים רחמים ביום הכפורים, לבוש:

משנה ברוך

כפור [לבוש]: (יג) **ולא אבינו מלכנו**. שהוא שאלת צרכים ואין שואלין בשבת. ובחל אומרים, (י) אם לא שהזמן קצר וצריך למהר כדי להתפלל נעילה ביום. וטוב לומר מעט סליחות בנחת מהרבה במרוצה: **ד (יד) אין נושאים בפנים וכו'**. עין סימן קטש שם במבאר כל פרטיהו: **(טו) נושא בפיו**. עין לעיל בסימן קטש בהג"ה דמשעו זה יש נוהגין לומר אלהינו ואלהינו אבותינו וכו', והוא הדין דיש לומר זה שיש שלום ולא שלום רב, וכמבאר בסימן כזו בסופו, דחיד דינא לחו. כהן אחד עלה לדוכן ושאר הכהנים עקרו ורגליהם בעבודה ועדין לא עלו, טוב הדבר שיצאו מבית הכנסת ולא יעלו עמו [בכ"י יוסף]:

ב (ו) וקורין שלשה. ומתחילין מן כמעשה ארץ מצרים פרשה ראשונה, עד וחי בהם, שניה אלהיך אני ד', שלישי הוא המפטיר [לבוש]: **(ז) בפרשת עריות**. משום שנפשו של אדם מחמתך, ואם יש אחד שנשטמא יחזר בתשובה. ומפטיר ביונה, שמדבר מן התשובה, ועוד, שאין יכולין ^(א) לברת מן ה' יתברך. אחרונים: **(ח) והשלישי לפני** **מפטיר ביונה**. ואין אומרים קדיש על הספר, ^(א) רק חצי קדיש לפני העמוד קדם תפלה ודרכי משתן: **(ט) ומברך לפניך ולאחריה**. רוצה לומר, כדרך ^(א) שברך בשקירות, שאומר גם על התורה ועל העבודה: **(י) ואין אומרים על התורה וכו'**. פרוש, אנו אין מנהגנו כמו שכתב השלחן ערוך, אלא אין אומרים כלל על התורה ועל העבודה בין כשחל בשבת בין כשחל בחול, רק חותמין מגן דוד, והטעם, שהרי כבר פסק העבודה מהשחר ^(א) וברך עליה שקרית. כשמצייאין הספר תורה במנחה ^(א) אין אומרים על הכל ולא שמע ישראל רק גדלו. בגסח אבינו מלכנו יש לומר רע גור בנשימה אחת (פי שכינס להנדי, דהינו שיקרע הוא יתברך רע שיש בגוה, ומה שנשאר בגוה יהיה לרחמים), והמפסיקים בנגון בין רע לגור צריך למחות, ובפרט החזונים שלא יעשו כן נש"ז, עין שם: **ג (יא) אומרים צדקתך**. כשאר שבת, ואומרים אבינו מלכנו אף שהוא שאלת צרכים, הלא ^(א) הוא שעת גמר דין, ואם לא עכשו אימתי: **(יב) אין אומרים צדקתך**. דכתיב בו משפטך תהום רבה, ואנו מבקשים רחמים לפני ה' יתברך ביום

שער הציצית

ב (א) וכונתם, כי האדם חושב כמה פעמים לזאש את עצמו שאין יכול לתקן בשום אופן ועל כן יתנגח תמיד באופן אחד, ואם יגור עליו הקדוש ברוך הוא למות ימות. אבל טעות הוא, שסוף דבר יהיה, כל מה שהקדוש ברוך הוא רוצה מנפשו שיתקן מברך הוא לתקן, ויבא עוד פעם ופעמים לעולם הזה ובעל כרחך יוכרח לתקן, ואם פן למה לו כל העמל למות ולסבל חבטת הקבר ושאר צרות ולחזור עוד הפעם, והאיה מיונה, שהקדוש ברוך הוא רצה מאתו שלך וינבא, והוא מאן ביה ננס לים, מקום שלא ישיר עליו עוד השכינה לנבאת כזיוע, וראינו שנשטב בים ונבלע בג' ונהיה שם במעיו כמה ימים, ולפי הנראה בודאי לא יכול להתקם דברי ה' יתברך, ומכל מקום ראינו שסוף דבר היה שרצון ה' יתברך נתקם וילך וינבא, כן הוא האדם בעניניו. והוה שאמרו באבות, ואל יבטיחך יצרך שהשאלו בית מנוס לך שעל כרחך אתה נוצר וכו': **(א) כי הקדיש הזה קאי גם על התורה**, ועל כן אם נדפסן שהולכים למקום אחר לקרות בתורה וחותמין לבית הכנסת להתפלל יש לומר קדיש אחר אמירת המפטיר (נמתי עולם בשם ר' עקיבא אגרי): **(ב) טור**: **(ג) ראב"ן**: **(ד) פרי מגדים**: **ג (יב) בית יוסף**: **(יג) בית יוסף** בשם הגהת מימוני:

ב (ה) אחרונים: **(ג) מגן אברהם**, ואף על פי שה"ט מפרש דכנת המחבר שקיעה פשוט ואן השש כראשי אילנות הוא חצי שעה קדם, ומה שכתב סמוך לשקיעה הינו, סמוך משש, הוא בעצמו כתב שהעולם אין נוהגין כן אלא מסמיני עם צאת הכוכבים כדעת הטור, וכל האחרונים נהגו המים והג"ו ותי אדם ומשה אפרים) העתיקו כן להלכה: **(ג) ב"ח**, ומוכא גם במגן אברהם ושאר אחרונים: **(ד) מגן אברהם ושאר אחרונים**: **(ה) אלא לא יתהי קדם פלג המנחה (פרי מגדים)**: **(ו) ואם נתאחר לאמר היום פנה, השמש בא ופנה (תריח)**: